

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 9Cbi/27/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116222720
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Marková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2021:1116222720.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred samosudkyňou JUDr. Vierou Markovou v právnej veci žalobcu: Slovenská konsolidačná a.s., Cintorínska 21, 814 99 Bratislava, IČO: 35776005, proti žalovanému: Advisors k.s., Kukučínova 33379/18, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 46 570 675, správca konkurznej podstaty úpadcu: ABC KLÍMA s.r.o., Tomášikova 19, 821 02 Bratislava, IČO: 31 354 131, o určení výšky a právneho dôvodu pohľadávky proti podstate

rozhodol:

I. Súd určuje, že pohľadávka žalobcu v sume 72.422,16,-EUR uplatnená v konkurznom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 2K/37/2014 u správcu úpadcu ABC KLÍMA s.r.o., Tomášikova 19, Bratislava, IČO: 31 354 131 sa považuje za zistenú a nespornú čo do právneho dôvodu a výšky tak, ako bola uplatnená dňa 15.08.2016.

II. Žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručенou súdu dňa 28.10.2016 sa pôvodný žalobca - SR - Daňový úrad Bratislava, Ševčenkova 32, Bratislava domáhal voči žalovanému ako správcovi konkurznej podstaty úpadcu ABC KLÍMA s.r.o., určenia, že jeho pohľadávka vo výške 72.422,16 € z titulu Hlásenia k dani z príjmov z fyzických osôb zo závislej činnosti za rok 2014 je zistená. Žalobca nemohol pohľadávku rozdeliť na obdobie pred vyhlásením konkurzu a po vyhlásení konkurzu ako to požadoval žalovaný, nakoľko vyplýva z jedného prvotného podkladu, ktorým je Hlásenie za rok 2014. Zdaňovacie obdobie iné ako 1 rok je v zákone o Daňovom poriadku určené len v § 41 ods. 5, kedy pre daň z príjmov právnickej osoby určuje, že ak je na daňovníka vyhlásený konkurz, končí sa zdaňovacie obdobie dňom predchádzajúcim ku dňu vyhlásenia konkurzu. V tomto prípade však ide o daň z príjmov fyzickej osoby zo závislej činnosti, v ktorom je zdaňovacím obdobím kalendárny rok a tento nie je možné na účely prihlásenia či uplatnenia v konkurznom konaní rozdeľovať na viac období.

2. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 13.11.2019 uviedol, že sa pridrižiava popretia pohľadávky z dôvodov, že pohľadávku možno rozdeliť, keď Hlásenie o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti (ďalej len „Hlásenie“) sa spracováva na základe mesačných prehľadov o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z príjmov zo závislej činnosti, ktoré sa predkladajú správcovi dane v lehote podľa § 49 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov (ďalej len „ZDP“), a to do konca kalendárneho mesiaca za predchádzajúci kalendárny mesiac. Z vyššie uvedeného možno identifikovať a rozdeliť pohľadávku vyplývajúcu z Hlásenia na časť, ktorá vznikla pred vyhlásením konkurzu a na časť, ktorá vznikla po vyhlásení konkurzu. Poukázal na § 49 ods. 2 a 41 ods. 5 ZDP kedy sa Hlásenie podáva do konca apríla po uplynutí zdaňovacieho obdobia, pričom to je deň predchádzajúci dňu vyhlásenia konkurzu, nakoľko do tohto okamihu zodpovedá za vedenie účtovníctva štatutár úpadcu. Na prospech žalobcu a na škodu veriteľov, zákon žalobcovi neukladá takúto povinnosť (rozdeliť pohľadávku), ako neukladá ani možnosť

podat' dve Hlásenia za jeden kalendárny rok, napriek tomu zákon zdaňovacie obdobie pre daň z príjmov závislej činnosti právnických osôb výslovne rozdeľuje. Preto analogiu legis je možné postupovať podľa úpravy pre právnické osoby. Mal za to, že rozhodnutie NS SR 1Obo/16/2017 nemožno použiť na tento prípad, nakoľko pohľadávka nevznikla z titulu daňového priznania ani rozhodnutia správcu dane, ale titulom Hlásenia.

3. Žalovaný ďalej uviedol, že zákon č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej aj „ZKR“) je zákonom lex specialis k zákonu č. 563/2009 Z.z. Daňový poriadok. V zmysle ZKR je pre pohľadávku proti podstate rozhodujúcim okamihom vyhlásenie konkurzu, preto pohľadávku možno rozdeliť. Žiadne iné kritérium posudzovania neprichádzajú do úvahy. Hlásenie sa síce týka príjmov FO, avšak daňová povinnosť vzniká PO, preto ust. § 41 ods. 5 ZDP sa týka tohto sporu. Posudzovanie pohľadávok titulom daňových nedoplatkov ako pohľadávok proti podstate by malo byť predmetom začatia konania pred Ústavným súdom SR z dôvodu nesúladu ustanovení ZDP s Ústavou SR a medzinárodnými zmluvami pre porušenie základných ľudských práv a slobôd, nakoľko takýmto postupom ako uviedol i NS SR v rozhodnutí Obo/16/2017, je zvyhodňovaný jeden konkrétny veriteľ (správca dane) na úkor ostatných veriteľov.

4. V stanovisku zo dňa 06.07.2021 žalobca uviedol, že Hlásenie sa podáva do konca apríla za rok predchádzajúci. Podáva ho zamestnávateľ- teda platiteľ dane, ktorý vypláca príjmy svojim zamestnancom. Hlásenie sa podáva raz ročne. Hlásenie obsahuje Vyúčtovanie dane, Rozdiely z dodatočného hlásenia, Rekapitulácia (daňový bonus a zamestnanecká prémie), Úhrn príjmov a údaje o preddavkoch, príjmoch a o zamestnancoch, ktorým platiteľ nevykonal ročné zúčtovanie, Údaje z ročných zúčtovaní jednotlivých zamestnancov. Nakoľko sa jedná o hlásenie podávané za zamestnancov, ktorým zamestnávateľ vykonal alebo nevykonal ročné zúčtovanie dane, nie je možné, aby zamestnávateľ podával Hlásenie na kratšom časovom úseku, keďže to nie je technicky ani zákonne možné, nakoľko Daňový poriadok takúto skutočnosť nepozná a v zákone sa takáto výnimka, ktorú požadoval správca konkurznej podstaty ani nenachádza. Problematické je o inom časovom rámci aj uvažovať, nakoľko ročné hlásenie o vyúčtovaní dane za zamestnancov, je druh daňového formulára, ktorý má už vo svojej podstate zakomponovaný časový úsek, ktorým je kalendárny rok. Preto je nemožné správcom konkurznej podstaty požadovať, aby správca dane v istom okamihu zamestnancom zastavil plynutie kalendárneho roka a od dňa nasledujúcom po tomto okamihu zamestnancom úpadcu akoby spustil nový kalendárny rok, v ktorom len títo jednotliví zamestnanci budú zdaňovaní. Zároveň Daňový úrad Bratislava nemohol v období vyhlásenia konkurzu predpokladať ako bude správca KP postupovať, či zamestnancov prepustí, bude prevádzkovať podnik v konkurze spolu so zamestnancami, prípadne či im zamestnávateľ nevyplatené mzdy vyplatí, vyplatí a či si zamestnanci budú uplatňovať okrem nevyplatenej mzdy aj sankcie Tieto všetky položky ovplyvňujú údaje, ktoré sa zapisujú do Hlásenia a na základe ktorých sa Hlásenie vypracováva a podáva správcovi dane. Pred podaním Hlásenia, avšak až po vykonaní ročného zúčtovania, tj. po 31.03. by správca dane vedel eventuálne vyrubiť nedoplatok, prípadne preplatok, ale to hovoríme opäť o roku nasledujúcom po roku, za ktoré sa hlásenie podáva a teda o pohľadávke proti podstate v zmysle znenia § 87 zákona č. 7/2005 Z.z., nakoľko pohľadávka vznikne až podaním hlásenia. Poukázal na § 158 ods. 3 DP z ktorého vyplýva, že ak daňový nedoplatok vznikol v deň vyhlásenia konkurzu alebo v kalendárnom mesiaci, v ktorom bol vyhlásený konkurz (ďalej len „rozhodujúci deň“) alebo po vyhlásení konkurzu, resp. po rozhodujúcom dni, považuje sa za pohľadávku vzniknutú po vyhlásení konkurzu. Podľa § 39 ods. 11 Daňového poriadku na hlásenie sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona a ustanovenia osobitného predpisu vzťahujúce sa na daňové priznanie. Preto ak sa daňová povinnosť viazala k roku, v ktorom bol konkurz vyhlásený a vznikla priamo zo zákona, avšak jej podkladom bolo daňové hlásenie, ktoré bol zamestnávateľ povinný podať do konca mesiaca apríl, v roku nasledujúcom po roku, v ktorom bol konkurz vyhlásený, teda po vyhlásení konkurzu, daňový nedoplatok vznikol daňovníkovi až po vyhlásení konkurzu, a preto ho bolo potrebné podľa názoru žalobcu považovať za pohľadávku proti podstate, ktorá súvisela so správou podniku. Poukázal na rozhodnutie sp.zn. 4CoKR/12/2019 zo dňa 14.05.2020 Krajského súdu v Prešove ako i Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 1Sžso/37/2014 z 27. októbra 2015, ktorý v bode 37., uviedol, že „slovné spojenie; ak súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu; je nutné vykladať aj na účely konkurzu s dôrazom na definíciu podniku v zmysle obchodného práva. Práve štruktúrna požiadavka zákonodarcu na členenie súboru na hmotné, osobné a nehmotné zložky podniku, si vyžadovala u podniku objektívne prítomnosť zamestnancov ako osobnej zložky podnikania, ktorá napomáhala podnikaniu, resp. v čase jeho ukončenia dochádzalo zákonným spôsobom aj k ukončeniu činnosti zamestnancov.“

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán/zástupcov strán sporu, oboznámením sa s uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 04.08.2014 sp.zn. 2K/37/2014, Zmluvou o postúpení daňových a colných nedoplatkov č. 1/2016, dôkaznými prostriedkami, ktoré označil žalobca: Uplatnením pohľadávky proti podstate v konkurznom konaní zo dňa 15.08.2016 spolu s doručenkou, Hlásením o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti z 17.03.2015, ako i ostatným obsahom spisu a zistil nasledovné:

6. Uznesením Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 2K/37/2014 zo dňa 04.08.2014, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 152/2014 dňa 08.08.2014, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka ABC KLÍMA s.r.o., Tomášikova 19, Bratislava, IČO: 31 354 131 a za správcu súd ustanovil žalovaného. Účinky konkurzu v zmysle § 199 ods. 9 ZKR tak nastali dňa 09.08.2014.

7. Písomným podaním zo dňa 15.08.2016 si právny predchodca žalobcu - Daňový úrad Bratislava uplatnil u správcu (dňa 18.08.2016 - vyplýva z priloženej doručenky) v konkurznom konaní pohľadávku proti podstate (okrem iných) vo výške 72.422,16 € titulom vzniknutej dani na dani z príjmov zo závislej činnosti vyplývajúcej z Hlásenia za zdaňovacie obdobie 2014, splatnej dňa 30.04.2015.

8. Zo Zmluvy o postúpení daňových a colných nedoplatkov č. 1/2016 uzavretej dňa 01.12.2016 je zrejmé, že medzi Finančným riaditeľstvom SR - nadriadeným orgánom pôvodného žalobcu ako postupcom a žalobcom ako postupníkom bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok (daňových nedoplatkov) voči dlžníkom, na ktorých majetok bol vyhlásený konkurz alebo, ktoré sú v likvidácii, pričom zoznam pohľadávok na ktoré sa zmluva vzťahuje je uvedený v prílohe č. 1 tejto zmluvy. Z výpisu Prílohy č. 1 je zrejmé, že bola na žalobcu ako postupníka postúpená i pohľadávka Daňového úradu Bratislava voči dlžníkovi ABC KLÍMA s.r.o. vo výške 72.422,16 €. V nadväznosti na uvedené súd uznesením zo dňa 25.08.2019 pripustil, aby z konania vystúpila SR - Daňový úrad Bratislava a na jeho miesto vstúpila Slovenská konsolidačná, a.s.

9. Listom zo dňa 13.10.2016, doručeným pôvodnému žalobcovi dňa 18.10.2016 žalovaný neuznal pohľadávku žalobcu ako pohľadávku proti podstate z dôvodov, že pohľadávkou proti podstate je iba taká pohľadávka, ktorú ZKR za pohľadávku proti podstate výslovne označuje. Ide o pohľadávky, ktoré sú definované v § 87 ods. 2 ZKR, resp. pohľadávky, ktoré za pohľadávky za pohľadávky proti podstate označuje ZKR na iných miestach (napr. § 21 ods. 3 ZKR, § 45 ods. 6 ZKR). Z priložených listín a evidencie správcu úpadcu nevyplýva, na základe akého výpočtu postupoval veriteľ pri výpočte pohľadávky vo výške 72.422,16 € z Hlásenia. Pohľadávku je potrebné zdokladovať a preukázať takým výpočtom, z ktorého bude zrejmé, aká časť pohľadávky pripadá na obdobie po vyhlásení konkurzu a aká časť pripadá na obdobie pred vyhlásením konkurzu. Žalovaný vyzval pôvodného žalobcu na podanie žaloby.

10. Z Hlásenia o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti poskytnutých jednotlivým zamestnancom zo dňa 17.03.2015 je zrejmé, že daňový nedoplatok na dani predstavuje sumu 87.519,89 €.

11. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení účinnom od 01.11.2013 (ďalej len „ZKR“): Vyhlásením konkurzu sa začína konkurz. Konkurz sa považuje za vyhlásený zverejnením uznesenia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku. Vyhlásením konkurzu sa dlžník stáva úpadcom.

12. Podľa § 199 ods. 9 ZKR: Ak tento zákon neustanovuje inak, za deň doručenia súdneho rozhodnutia alebo inej písomnosti sa považuje nasledujúci deň po zverejnení súdneho rozhodnutia alebo inej súdnej písomnosti v Obchodnom vestníku. Rovnako písomnosti, ktoré sa podľa tohto zákona zverejňujú v Obchodnom vestníku, sa považujú na účely tohto zákona za zverejnené nasledujúci deň po ich zverejnení v Obchodnom vestníku.

13. Podľa § 87 ods. 7 ZKR: Pohľadávky proti podstate sa uplatňujú u správcu. Na požiadanie správcu oznámi veriteľovi, či uznáva právny dôvod a výšku jeho pohľadávky proti podstate, vrátane poradia.

14. Podľa § 87 ods. 8 ZKR: Ak správca neuznáva právny dôvod alebo výšku pohľadávky proti podstate, bez zbytočného odkladu vyzve veriteľa, aby sa najneskôr v lehote 15 dní od doručenia výzvy žalobou podanou voči správcovi domáhal, aby súd určil právny dôvod alebo výšku pohľadávky proti podstate

s poučením o následkoch zmeškania tejto lehoty. Ak veriteľ žalobu včas nepodá, na pohľadávku proti podstate sa v rozsahu, v ktorom ju správca neuznal, v konkurze neprihliada. Ak sa už o právnom dôvode alebo výške pohľadávky proti podstate právoplatne rozhodlo po vyhlásení konkurzu, o určení jej právneho dôvodu alebo výšky už nie je možné rozhodovať podľa tohto ustanovenia.

15. Podľa § 87 ods. 1 ZKR: Pohľadávky proti podstate sú pohľadávky proti všeobecnej podstate a pohľadávky proti oddelenej podstate.

16. Podľa § 87 ods. 2 písm. i) ZKR: Pohľadávky proti všeobecnej podstate sú a uspokojujú sa zo všeobecnej podstaty v tomto poradí: pohľadávky na daniach, poplatkoch, clách, poistnom na zdravotné poistenie, poistnom na sociálne poistenie, príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie a príspevkoch na doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, ak súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu.

17. Podľa § 87 ods. 2 písm. k) ZKR: Pohľadávky proti všeobecnej podstate sú a uspokojujú sa zo všeobecnej podstaty v tomto poradí: pohľadávky na daniach, poplatkoch, clách, poistnom na zdravotné poistenie, poistnom na sociálne poistenie, príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie a príspevkoch na doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, ak súvisia so správou a speňažovaním majetku.

18. Podľa § 86 ods. 1 ZKR: Správu majetku podliehajúceho konkurzu vykonáva správca s odbornou starostlivosťou tak, aby majetok bol dostatočne chránený pred poškodením, stratou, zničením alebo iným znehodnotením a aby výdavky na jeho správu boli vynakladané v nevyhnutnej miere po dôkladnom zvážení ich účelnosti a hospodárnosti. Pri správe majetku podliehajúceho konkurzu správca nesmie zvýhodniť niektorého z veriteľov alebo uprednostniť osobné záujmy alebo záujmy iných pred spoločným záujmom všetkých veriteľov.

19. Podľa § 86 ods. 2 ZKR: Správca je povinný využívať všetky právne prostriedky na ochranu a vymáhanie majetkových práv podliehajúcich konkurzu vrátane uplatňovania odporovacieho práva podľa tohto zákona. Na ten účel je správca povinný s odbornou starostlivosťou preskúmať všetky právne úkony úpadcu a uplatniť odporovacie právo proti tým právnym úkonom, pri ktorých možno odôvodnene predpokladať ich odporovateľnosť. V súvislosti s vymáhaním sporných majetkových práv podliehajúcich konkurzu je správca oprávnený po konaní prvej schôdze veriteľov so súhlasom príslušného orgánu uzatvárať dohody alebo zmiery ohľadom týchto sporných práv a robiť jednostranné právne úkony za úpadcu v týchto veciach; tým nie je dotknuté oprávnenie ani povinnosť správcu uplatňovať bezodkladne po vyhlásení konkurzu tie práva podliehajúce konkurzu, pri ktorých z dôvodu omeškania hrozí škoda na majetku podliehajúcom konkurzu. Výkonom jednotlivých úkonov podľa tohto ustanovenia môže správca poveriť advokáta alebo exekútora.

20. Podľa § 86 ods. 4 ZKR: Správca môže po vyhlásení konkurzu pokračovať vo výkone niektorých činností súvisiacich s podnikateľskou činnosťou úpadcu, ak tým zamedzí zmenšeniu hodnoty majetku podliehajúceho konkurzu alebo zvýši hodnotu tohto majetku. Ak náklady na výkon týchto činností presiahnu výnosy z týchto činností, správca bezodkladne ukončí výkon týchto činností. Ustanovenia § 88 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/7/20130101>> sa použijú primerane.

21. Podľa § 2 písm. a, l) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov účinnom od 01.04.2015 („ZDP“) daňovníkom je fyzická osoba alebo právnická osoba. Zdaňovacím obdobím kalendárny rok, ak tento zákon neustanovuje inak,

22. Podľa § 39 ods. 9 písm. b) ZDP zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, je povinný predkladať správcovi dane v lehote podľa § 49 hlásenie o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti poskytnutých jednotlivým zamestnancom bez ohľadu na to, či ide o peňažné plnenie alebo nepeňažné plnenie za uplynulé zdaňovacie obdobie, o zrazených preddavkoch na daň, o zamestnaneckej prémii, o daňovom bonuse a o daňovom bonuse na zaplatené úroky.

23. Podľa § 39 ods. 11 ZDP na hlásenie sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona a ustanovenia osobitného predpisu vzťahujúce sa na daňové priznanie, pričom hlásenie sa považuje za daňové priznanie, opravné hlásenie sa považuje za opravné daňové priznanie a dodatočné hlásenie sa považuje za dodatočné daňové priznanie podľa osobitného predpisu. Ak bol zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, povinný

podat' prehľad a tento nepodal v lehote uvedenej v § 49 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/595/20150401>> na podanie prehľadu, správca dane použije postup podľa osobitného predpisu, ak zamestnávateľovi, ktorý je platiteľom dane, za tento kalendárny mesiac vznikla povinnosť odvieť preddavky na daň z príjmov zo závislej činnosti alebo žiadal správcu dane o vyplatenie daňového bonusu alebo zamestnaneckej prémie.

24. Podľa § 49 ods. 1 ZDP daňové priznanie, prehľad alebo hlásenie podáva daňovník správcovi dane. Prílohou daňového priznania sú aj doklady uvedené v príslušnom tlačive daňového priznania.

25. Podľa § 49 ods. 2 prvá a druhá veta ZDP daňové priznanie sa podáva do troch kalendárnych mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia a hlásenie sa podáva do konca apríla po uplynutí zdaňovacieho obdobia, ak tento zákon neustanovuje inak: prehľad sa podáva do konca kalendárneho mesiaca, za predchádzajúci kalendárny mesiac. V lehote na podanie daňového priznania je povinný daňovník, dedič alebo osoba podľa osobitného predpisu daň aj zaplatiť.

26. Podľa § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) účinného od 01.01.2015 (ďalej aj „DP“) tento zákonu upravuje správu daní, práva a povinnosti daňových subjektov a iných osôb, ktoré im vzniknú v súvislosti so správou daní. Podľa tohto zákona sa postupuje, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

27. Podľa § 2 písm. b), e), f) DP je daňou aj daň podľa osobitného predpisu (aj zákona o dani z príjmov), daňovým nedoplatkom dlžná suma dane po lehote splatnosti dane a daňovou pohľadávkou je pohľadávka správcu dane na dani do lehoty splatnosti dane, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 68 ods. 4 DP daň je vyrubená rozhodnutím správcu dane, podaním daňového priznania vrátane dodatočného daňového priznania alebo zaplatením dane, pri ktorej nie je povinnosť podať daňové priznanie.

29. Podľa § 158 ods. 1 DP daňový nedoplatok sa na účely konkurzu a reštrukturalizácie považuje za pohľadávku.

30. Podľa § 158 ods. 3 DP ak daňový nedoplatok vznikol v deň vyhlásenia konkurzu alebo v deň začatia reštrukturalizačného konania, alebo po vyhlásení konkurzu alebo po začatí reštrukturalizačného konania, považuje sa za pohľadávku vzniknutú po vyhlásení konkurzu alebo po začatí reštrukturalizačného konania.

31. Podľa § 158 ods. 5 DP po vyhlásení konkurzu alebo po povolení reštrukturalizácie správca dane postupuje podľa osobitného predpisu. (ZKR)

32. Primárne súd skúmal, či v danom prípade boli dodržané zákonné lehoty pre podanie incidenčnej žaloby. V tomto prípade účinky vyhlásenia konkurzu nastali ku dňu 09.08.2014 a pôvodný žalobca si uplatnil u správcu pohľadávku proti podstate dňa 18.08.2016, t.j. po vyhlásení konkurzu. Správca pohľadávku uplatnenú v prihláške poprel dňa 13.10.2016 a popretie spolu s výzvou na podanie žaloby bolo doručené pôvodnému žalobcovi dňa 18.10.2016. Posledným dňom lehoty na podanie incidenčnej žaloby v zmysle § 87 ods. 8 ZKR bol deň 02.11.2016. Žalobca podal žalobu na súde dňa 28.10.2016, a tak je možné konštatovať, že bola dodržaná zákonom stanovená lehota na podanie incidenčnej žaloby.

33. V konaní medzi stranami nebolo sporné, že pohľadávka pôvodného žalobcu bola uplatnená vo výške 72.422,16 € ako daň z príjmov zo závislej činnosti vyplývajúca z Hlásenia k dani z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti za rok 2014, ktorá bola splatná 30.04.2015. V konaní ostalo sporné, či je možné pohľadávku rozdeliť na dve časti pred a po vyhlásení konkurzu, t.j. na pohľadávku, ktorá sa prihlasuje prihláškou a pohľadávku proti podstate s poukazom na vyjadrenie žalovaného, že Hlásenie sa spracováva na základe mesačných prehľadov, ktoré sa predkladajú správcovi dane do konca kalendárneho mesiaca za predchádzajúci kalendárny mesiac, keď zdaňovacím obdobím je v zmysle § 41 ods. 5 a 6 ZDP deň predchádzajúci vyhláseniu konkurzu. Žalovaný rozporoval, že pohľadávka vznikla z titulu hlásenia a nie daňového priznania a daňová povinnosť vznikla právnickej osobe aj keď ide o príjmy fyzickej osoby.

34. Zákonné ustanovenie § 87 ZKR vymedzuje podmienky, ktoré musia byť obligatórne splnené, aby bolo možné pohľadávku považovať za pohľadávku proti podstate. Pre posúdenie právnej otázky, či pohľadávka vznikla pred vyhlásením konkurzu je potrebné zistiť, kedy uplatnený nárok vznikol. Jedným z rozhodujúcich kritérií pre zaradenie pohľadávky medzi pohľadávky proti podstate je čas jej vzniku, a to bez ohľadu na jej splatnosť. Okamih vzniku pohľadávky a termín jej splatnosti nie je možné stotožňovať a tieto časové momenty je potrebné navzájom odlišovať a nezamieňať. ZKR pritom rozlišuje dve skupiny pohľadávok. Jednou sú pohľadávky, ktoré vznikli do vyhlásenia konkurzu a uplatňujú sa prihláškou podľa ustanovenia § 28 ZKR a druhou sú pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu v súvislosti so správou a speňažovaním majetku a ďalšie v zákone uvedené pohľadávky, medzi nimi napríklad aj pohľadávky na daniach, ktoré sa uplatňujú u správcu v zmysle ustanovenia § 87 ZKR. Pre ich rozlišovanie je rozhodujúci deň vyhlásenia konkurzu.

35. V prípade uplatneného nároku teda musel súd zohľadniť osobitosť prihlásenej pohľadávky a jej charakter, vyplývajúci zo zákona o dani z príjmov, najmä fakt, že vzťah Daňový úrad - daňovník nie je záväzkovým vzťahom dlžníka a veriteľa, ale ide o verejnoprávny vzťah, založený na zákonom oprávnení Daňového úradu na daň z príjmu a zákonnej povinnosti zamestnávateľa daň priznať a zaplatiť.

36. Ako vyplýva z predložených listín pohľadávka žalobcu vyplýva z Hlásenia o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti, poskytnutých jednotlivým zamestnancom za zdaňovacie obdobie -rok 2014, ktoré bolo žalovaným podané dňa 17.03.2015, t. j. po vyhlásení konkurzu. Úpadcovi (SKP) ako zamestnávateľovi vznikla v zmysle §§ 39 ods. 9 písm. b) a 49 ods. 1 a 2 ZDP povinnosť podať správcovi dane hlásenie o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti poskytnutých jednotlivým zamestnancom úpadcu v lehote do 30.04.2015, v ktorej bol povinný daň aj zaplatiť, k čomu nedošlo. V zmysle § 49 ods. 2 druhá veta a § 2 DP sa tak daň stala splatnou dňa 01.05.2015 a týmto dňom vznikol daňový nedoplatok vo výške 72.422,16 €.

37. V súlade s rozsiahlou rozhodovacou činnosťou súdov (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 4CoKR/12/2019, NS SR sp.zn. 1Sžso/38/2014) sa pojem „ak súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu“ vykladá v zmysle definície podniku uvedenej v ust. § 5 Obchodného zákonníka s tým, že v čase ukončenia podnikateľskej činnosti dochádza zákonným spôsobom aj k ukončeniu činnosti zamestnancov, taktiež v prípade ak správca neuskutočnil relevantné úkony smerujúce k ukončeniu podnikateľskej činnosti úpadcu, dochádza k prevádzkovaniu podniku počas konkurzu. Zároveň s poukazom na § 86 ZKR pri správe majetku úpadcu dochádza okrem iného nielen k dodržiavaniu a ochrane majetkových práv úpadcu ale i plnení si majetkových povinností, medzi ktoré je možné zaradiť výdavky úpadcu spojené so správou majetku. Jedným z majetkových výdavkov (majetkových práv, záväzkov) súvisiacich so správou majetku je nepochybne i platenie daní za svojich zamestnancov (bez ohľadu na to aká práca je im zo strany úpadcu/SKP pridelená). I tieto náklady/výdavky, resp. záväzky, ktoré vznikajú úpadcovi v zmysle ZDP sa bezpochyby bezprostredne týkajú majetku úpadcu, keďže sa z neho odvádzajú, platia. Za splnenie tejto povinnosti v zmysle ZDP zodpovedá buď zamestnávateľ (spoločnosť) a v prípade vyhláseného konkurzu priamo správca konkurznej podstaty takejto spoločnosti, ktorá je v úpadku v zmysle § 86 a nasl. ZKR. Pod správou majetku nemožno zúžene zahrnúť iba úkony spojené so získavaním majetku, ale i úkony spojené s jeho hospodárením, podnikaním a úkony smerujúce k ukončeniu podnikateľskej činnosti, medzi ktoré patrí nielen platenie poistného, ale i daní, cla, a.i.. Platenie výdavkov pri správe majetku priamo predpokladá i ust. § 86 ods. 1 ZKR. Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva možnosť oslobodenia úpadcu od plnenia si svojich finančných záväzkov titulom platenia daní okamihom vyhlásenia konkurzu. Preto v prípade plnenia si zákonných povinností úpadcu (platenie daní) dochádza k zmenšeniu jeho majetku, s čím správca konkurznej podstaty pri správe majetku musí počítať (napr. i § 88 ods. 1 ZKR). Správca je povinný pri správe majetku postupovať tak, aby zistil, že je z neho potrebné odvieť i určité platby v zmysle zákonov. Uvedené je nevyhnutné i pre posúdenie v akom rozsahu sú vlastne aktíva a pasíva majetku úpadcu. V zmysle § 86 ods. 2 ZKR správca pri správe majetku preskúmava všetky úkony úpadcu do skončenia konkurzného konania, resp. do jeho odvolania, preto musí/musel zistiť, že vznikol záväzok úpadcu na daní z príjmov, keďže úpadca sám dňa 17.03.2015, t.j. po vyhlásení konkurzu zaslal v súlade so ZDP Hlásenie daňovému úradu. Z uvedeného Hlásenia je zrejmé, že úpadca zjavne mal zamestnancov, preto nevyhnutne musela prebiehať i nejaká prevádzka podniku (i keď by len formálna). Preto za výkon správy majetku správcom je nepochybne potrebné považovať úkony žalovaného súvisiace s daňovou povinnosťou daňovníka, čím je splnená podmienka súvisu so správou a speňažovaním majetku v zmysle § 87 ods. 2 písm. k) ZKR. Správa majetku totiž zahŕňa všetky úkony týkajúce sa konkurznej podstaty vedúce ku konečnému výsledku konkurzného konania, a to ku speňaženiu majetku a uspokojeniu veriteľov z výťažku zo

speňaženia tohto majetku. Pritom sa nemusí nevyhnutne jednáť len o také úkony, ktoré súvisia so zabezpečením majetku pred stratou, poškodením alebo zničením, ale jedná sa v danom prípade o úkony správcu ako také, ktoré sa týkajú konkurznej podstaty. Takýmto úkonom je teda aj podávanie hlásenia v zmysle 39 ods. 9 písm. b) zákona o dani z príjmov, nakoľko v rámci správy majetku správca vykonáva aj naďalej úkony vo vzťahu k správcovi dane, čím si plní svoje zákonné povinnosti vo vzťahu k tomuto orgánu verejnej správy. Preto ak žalovanému ako správcovi úpadcu vznikla zákonná povinnosť podať daňové priznanie, na podklade ktorého došlo k vyrubeniu dane z príjmov za obdobie pred vyhlásenia konkurzu a k vzniku daňového nedoplatku došlo po vyhlásení konkurzu, je takýto úkon správcu, t. j. žalovaného úkonom nevyhnutne súvisiacim so správou majetku úpadcu.

38. Vo vzťahu k posúdeniu časového momentu vzniku pohľadávok proti podstate je potrebné od vzniku daňovej povinnosti rozlišovať vznik daňového nedoplatku a s tým spojenú splatnosť dane. Daňová povinnosť vzniká priamo zo zákona, pričom podkladom pre daňovníka na splnenie daňovej povinnosti je spravidla až vyrubenie dane správcom, v tomto prípade podanie Hlásenia. Daňový poriadok obsahuje osobitné ustanovenia pre konkurz a reštrukturalizáciu, ktorý vo všeobecnosti upravuje správu daní, práv a povinností daňových subjektov a iných osôb, ktoré im vznikajú v súvislosti so správou daní (§ 1 ods. 1 DP), keď podľa DP sa postupuje aj vtedy, ak osobitné predpisy neustanovujú inak (§ 1 ods. 2 DP), pričom v odkaze k § 1 ods. 2 DP zákonodarcu výslovne uvádza aj zákon č. 595/2003 ZDP. Ak teda ZDP ako lex specialis neupravoval osobitné ustanovenia pre konkurz, vrátane definície daňového nedoplatku ako pohľadávky pre účely konkurzu a tieto upravoval DP ako lex generalis, je potrebné pri definícii konkurznej pohľadávky z titulu dane z príjmov zo závislej činnosti potrebné postupovať podľa DP. V zmysle DP sa daňovou pohľadávkou rozumie pohľadávka správcu dane na dani do lehoty splatnosti dane, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 2 DP). Z ustanovenia § 158 ods. 3 DP vyplýva, že ak daňový nedoplatok vznikol v deň vyhlásenia konkurzu, alebo v kalendárnom mesiaci, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo po vyhlásení konkurzu, považuje sa za pohľadávku vzniknutú po vyhlásení konkurzu. Daňový nedoplatok ako pohľadávka pre účely konkurzu (§ 158 ods. 1 DP) nie je totožný so vznikom daňovej povinnosti, keďže daňovým nedoplatkom je až dlžná suma po lehote splatnosti dane (§ 2 písm. e) DP).

39. V zmysle rozhodnutia NS SR sp.zn. 1Obo/16/2017 „Právnu skutočnosťou vzniku verejnoprávneho záväzkového vzťahu, založenom na zákonnom oprávnení správcu dane požadovať od daňového subjektu splnenie daňových povinností, je splnenie podmienok v zmysle ust. § 68 ods. 4 Daňového poriadku. Citované ustanovenie rozlišuje okamih vzniku tohto zákonného oprávnenia správcu dane, ktorý môže nastať momentom podania daňového priznania (vrátane dodatočného daňového priznania) alebo zaplatením dane, pri ktorej nie je povinnosť podať daňové priznanie alebo rozhodnutím správcu dane vo vyrubovacom konaní (v rámci uplatňovania zákonných oprávnení správcu dane).

40. Podľa ustanovenia § 39 ods. 11 ZDP na hlásenie sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona a ustanovenia osobitného predpisu vzťahujúce sa na daňové priznanie, pričom hlásenie sa považuje za daňové priznanie. Podľa § 68 ods. 4 písm. b) DP daň je vyrubená podaním daňového priznania/Hlásenia. Daňová povinnosť v tomto prípade vznikla dňa 17.03.2015, t.j. okamihom podania Hlásenia. Splatnosť daňovej povinnosti v zmysle § 49 ods. 2 ZDP nastala uplynutím lehoty na podanie daňového priznania/Hlásenia. Keďže úpadca nezaplatil daň v lehote do konca apríla roku 2015, splatnosť dane nastala dňa 01.05.2015. Keďže pohľadávka titulom daňového nedoplatku pre účely konkurzu vzniká až po lehote splatnosti dane (§ 158 ods. 1 DP, § 2 písm. e) DP) a nie vyrubení dane (podaním Hlásenia) v zmysle § 68 ods. 4 písm. b) DP, k vzniku daňového nedoplatku došlo až 01.05.2015. Pohľadávka titulom daňového nedoplatku na dani z príjmu fyzických osôb preto vznikla po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu v zmysle § 158 ods. 3 DP a je preto potrebné ju považovať za pohľadávku proti podstate. Neobstoí preto tvrdenie žalovaného, že pohľadávka na dani nevznikla titulom daňového priznania (§ 39 ods. 11 ZDP).

41. I keď sa Hlásenie týka príjmov fyzickej osoby a daňová povinnosť vzniká právnickej osobe, daňový nedoplatok a jeho výška sa zisťuje za obdobie predchádzajúceho kalendárneho roka, nemôže sa preto právnická osoba stať dlžníkom skôr, než mu vznikne povinnosť zaplatiť daň, teda skôr než sa na základe Hlásenia/daňového priznania nestane zrejým, v akej výške daňový nedoplatok subjektu vznikol. Žalovanému ako správcovi úpadcu v danom prípade vznikla zákonná povinnosť podať daňové priznanie/Hlásenie, na podklade ktorého došlo k vyrubeniu dane z príjmov za rok 2014 a k vzniku daňového nedoplatku, preto takýto úkon správcu v mene úpadcu je zároveň úkonom nevyhnutne súvisiacim so

správou majetku úpadcu. Pre účely určenia zdaňovacieho obdobia nemožno použiť ustanovenia § 42 ods. 5, 41 ods. 6 ZDP ako uvádza žalovaný, nakoľko sa týkajú iba dane z príjmu právnických osôb. Taktiež mesačné prehľady zasielané úpadcom v zmysle § 39 ZDP nemožno stotožňovať s vyrubeními dane - podaním daňového priznania, resp. podaním Hlásenia, na základe ktorých vznikne daňová povinnosť.

42. S poukazom na uvedené, mal súd za preukázané, že uplatnený nárok žalobcu je nárokom proti podstate v zmysle § 89 ods. 2 písm. i) a k) ZKR. Výšku pohľadávky žalobcu mal súd za preukázanú z podaného Hlásenia - 87.519,89 € s tým, že je vecou žalobcu, že si pohľadávku uplatnil v nižšom rozsahu. Z popretia pohľadávky, z priložených dôkazov, ani z tvrdení žalovaného v tomto konaní nemal súd za preukázané, že by výška daňového nedoplatku mala byť nižšia než ako je výška pohľadávky žalobcu uplatnená v tomto konaní.

43. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva (§ 251 ods. 1 C.s.p.). Keďže žalobca bol vo veci v celom rozsahu úspešný, kedy mal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, avšak žiadne trovy mu preukázateľne v konaní nevznikli, súd mu náhradu v súlade s princípmi zakotvenými v článku 3 a 17 CSP nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I a to písomne, v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky pro-cesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.